

**INSPECTIERAPPORTAGE BEREIKBAARHEID,
BRUIKBAARHEID, TOEGANKELIJKHEID EN
UITGANKELIJKHEID FESTIVAL "EMPORIUM"**

INHOUDSOPGAVE

Aanleiding.....	pagina	3
Inleiding.....	pagina	4
Verantwoording.....	pagina	5
Ervaringen en Aanbevelingen.....	pagina	6
Impressie	pagina	8
Dankbetuiging.....	pagina	9
Bijlage 1 Telefoonnummers en adressen.....	pagina	10
Bijlage 2 Toegepaste checklist.....	pagina	11

AANLEIDING

Festival "Emporium" zou gaan plaatsvinden en wel op 30 mei 2009. Veiligheid, parkeren, bereikbaarheid, een dergelijk gebeuren is logistiek complex en moet goed geregeld zijn.

De Wet Gelijke Behandeling was een flitsmoment in de gedachten van wethouder Erik Loermans (PvdA). Kunnen mensen met beperkingen wel deelnemen aan dit festijn? Toen dwaalden zijn gedachten terug naar een jaar geleden, 2007. Een middag had hij deelgenomen aan een ludieke toegankelijkheidsactie in het centrum van Wijchen. Het centrum zou worden gerenoveerd en de actie was een inspectieronde voor verbetering van toegankelijkheid en bereikbaarheid van de winkels; het was een leerzame middag geweest. Eén middag in een rolstoel. De middag had impact gehad. Nu ging dat belletje weer rinkelen.

Wat er allemaal komt kijken bij een dergelijk festival op het gebied van toegankelijkheid kon wethouder Loermans bij benadering duiden, maar van de finesses was 1 middag in een rolstoel toch wel erg kort.

Gemeenten zijn op grond van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning(WMO) verantwoordelijk voor de maatschappelijke deelname van haar burgers. Mede op grond van internationale verdragen en de wet gelijke behandeling is het streven dat niemand mag worden uitgesloten. Gemeenten werken aan een inclusieve samenleving. De wethouder kende Jan Troost, van de voornoemde actie een jaar geleden. Ook woonden zij beiden in Wijchen. Aldus werd organisator van het festival dhr. David Brons en dhr. Jan Troost voor een informeel overleg uitgenodigd. Puur informatief. In het gemeentehuis bleek het een vruchtbare ontmoeting. Zo kwam van het één het ander. De wethouder en ervaringsdeskundigen inspecteerden de toegankelijkheid. Hier vindt u daarvan de beperkte maar niet minder serieuze rapportage. We hopen een hiermee een constructieve bijdrage te leveren, die ertoe leidt dat iedereen komende jaren kan genieten van een toegankelijk festival.

INLEIDING

30 mei jl. hield een team van de Toegankelijkheidspolitie een inspectie op het door de Matrixx georganiseerde dance-festival "Emporium". Dit festival vond plaats op het terrein van de Berendonck in Wijchen.

De toegankelijkheidsactie was een initiatief van de Cliëntenraad Integraal Gehandicaptenbeleid Wijchen (CIGW), de Werkgroep Integratie Gehandicapten (WIG) uit Nijmegen, Makers Unlimited en wethouder Erick Loermans van de Gemeente Wijchen. Namens het CIGW deden Jan Celissen en Yvonne Schwikart mee, afgevaardigd namens de WIG was Arjan Derks en MU-leden Jan Troost en Jan Dick Bruijne completeerden het geheel. 's Middags hebben zij, gewapend met checklists en (voor de gelegenheid) verkleed als leden van de toegankelijkheidspolitie, allerlei aspecten van het festival onder de loep genomen. Niet alleen werd er gelet op toegankelijkheid maar ook op bereikbaarheid, bruikbaarheid en uitgangelijkheid.

Na afloop hebben we onze ervaringen uitgewisseld en zijn de resultaten uit de checklists gebundeld. Ook zijn er punten van aanbeveling geformuleerd. Wij hopen dat u hiermee aan de slag kunt. In deze rapportage staan ook de organisaties genoemd die eventueel een rol kunnen spelen bij het oplossen van geconstateerde problemen.

VERANTWOORDING

Deze rapportage is geschreven door iemand met een beperking, een rolstoelgebruiker, een ervaringsdeskundige. Iemand dus met veel inzicht in obstakels en drempels, maar met onvoldoende kennis wat betreft richtlijnen, regelgeving en oplossingen.

Er bestaan programma's van eisen en richtlijnen waar een gebouw of inrichting van openbare ruimte aan moet voldoen. Ze staan omschreven in het Handboek voor Toegankelijkheid en in de

richtlijnen van het keurmerk Internationaal Toegankelijkheids Symbool (ITS).

Ook zijn er gecertificeerde organisaties, die adviseren over deze richtlijnen. Wij raden u daarom aan, alvorens ingrijpende aanpassingen uit te voeren, die eerst met een daartoe bevoegd adviesorgaan op te nemen.

Zie deze rapportage als een verslag van *onze* ervaringen. Het is bedoeld als aanmoediging van mensen, die voor hun verantwoordelijkheid staan en die werk willen maken van een inclusieve samenleving. Een samenleving waarin iedereen deel kan nemen aan events als Emporium. Het moet niet gezien worden als een rapportage met puur technische aanbevelingen.

Aan de aanbevelingen in deze rapportage kunnen geen rechten worden ontleend. Makers Unlimited draagt geen enkele verantwoordelijkheid voor de uitvoering, realisatie en ingebruikname van aanpassingen in de lijn van het rapport van aanbevelingen. De belangenorganisaties die deelnamen aan de actie van 30 mei 2009, de Cliëntenraad Integraal Gehandicaptenbeleid Wijchen (CIGW) en de Werkgroep Integratie Gehandicapten (WIG) uit Nijmegen onderschrijven deze VERANTWOORDING van Makers Unlimited.

ERVARINGEN EN AANBEVELINGEN.

☆ Publiciteit voorafgaande aan het festival.

De internetsite zou beter toegankelijk moeten zijn. Denk aan een voorleesfunctie en de mogelijkheid om de tekst te vergroten.

☆ Bereikbaarheid en parkeergelegenheid festival.

Over het algemeen was de parkeergelegenheid goed. Er stonden voldoende klaar-overs. Alles deed strak georganiseerd aan. Wel was er vanaf de parkeergelegenheid nabij het wooncentrum Wijchen slechts één oversteekmogelijkheid naar de Berendonck, over de weg. Verder waren er mogelijkheden voor Kiss and Ride en Taxi's.

Aanbeveling: aangepaste taxi's zouden de mogelijkheid moeten hebben om mensen dichterbij de hoofdingang te brengen of te halen. Invalidenparkeerplaatsen bij het wooncentrum of op het terrein van de Berendonck zijn gewenst.

☆ Informatievoorziening bij de hoofdingang.

Plattegronden graag aanbieden in grote letters, contrasterende kleuren en minimaal één op rolstoelhoogte. Zorg dat er ook plattegronden in braille te verkrijgen zijn, bijvoorbeeld bij de hoofdingang en binnen bij een informatiestand.

☆ Hoofdingang en entree.

De toegangspoorten waren niet drempelvrij en te smal. Iedereen werd gefouilleerd, behalve de mensen met zichtbare beperkingen. Hele tassen gingen zonder probleem mee.

Het personeel zou eenduidig geïnstrueerd moeten worden en consequent in de uitvoering zijn. Aanbeveling: bijscholing van het beveiligingspersoneel.

☆ Entree van het terrein en routes.

Men heeft geprobeerd het aankomstterrein te egaliseren door houten panelen aaneen te leggen. Daardoor ontstaat bij regen een spekglatte, zeer gevaarlijke ondergrond. Na de eerste drom bezoekers ontstaan er al gauw 'geulen' van meer dan 5 cm breed, waardoor sommigen letterlijk vast komen te zitten.

Aan het eind van dit terrein kunnen bezoekers kiezen voor links of rechts om de diverse faciliteiten en de muziektenten te bereiken. Liever zien wij een drietal routes: naar het verharde asfalt links, naar rechts en naar het midden.

Dit midden zou ruimte kunnen bieden aan een kleine informatiestand, bemand door iemand die weet waar wat te vinden is. In het algemeen zouden informatieborden de entree veraangename. Ook deze graag met grote letters, liefst verlicht, met contrasterend kleurgebruik en ook leesbaar op rolstoelhoogte.

☆ Evenemententerrein en routes.

De verschillende podia en faciliteiten zouden met behulp van kleuren en locatiesymbolen aangeduid kunnen worden. Ook hier geldt weer: duidelijke verlichting en leesbaarheid, ook voor kleine mensen, zijn gewenst.

Via de centrale asfaltweg is alles goed bereikbaar. Het aanbod van verschillende faciliteiten is prima verzorgd: van pinnen, drank, voedsel tot het verkrijgen van gadgets.

Het betreden van de stands is moeilijker, zo niet onmogelijk.

Er zou bij elke muziktent, eetgelegenheid of drankstand aan de strandzijde van het asfaltpad een verlichte informatiepaal moeten zijn. met daarop verwijzingen naar de nooduitgang, de EHBO-post, bij welke stand men zich bevindt en welke muziktenten links en rechts te vinden zijn.

☆ Faciliteiten.

De diverse faciliteiten liggen verspreid: zowel aan de strandzijde als in het groengebied. Zoals aangegeven zijn de muziktenten en overige faciliteiten via het asfaltpad te bereiken. Hier en daar stond wel een bordje, maar voor het team was het niet leesbaar of was het onduidelijk waar het naar verwees.

Ons lijken de faciliteiten op het strand lastig rolstoeltoegankelijk te maken. Maar omdat er in het groengebied soortgelijke stands te vinden zijn, is dat ook niet noodzakelijk.

Vóór de stands liggen echter houten vlonders. Die vormen een belemmering bij het doorgeven van bestellingen. Dat kan worden voorkomen door de vlonders tot aan het asfaltpad door te laten lopen. Het zou goed zijn, de vlonders een klein beetje in te graven waardoor ze vaster komen te liggen.

Het aangepaste toilet zou beter in de buurt van de EHBO-tent geplaatst kunnen worden.

☆ Calamiteiten.

Bij elke muziktent zou je geïnformeerd moeten worden over de nooduitgang en de EHBO-post. Noodscenario's zouden bekend moeten zijn bij personeel. Voor het publiek zou informatie over noodsituaties bij de informatiestand verkrijgbaar moeten zijn.

IMPRESSIE'S

Vlnr Arjan Derks (WIG), Wethouder Erik Loermans, Jan Celissen (CIGW) en Yvonne Schwikart (CIGW) en Jan Dick Bruijne (MU), gekleed als leden van de Toegankelijkheidspolitie.

We moesten via de VIP ingang. Daar was de drempel maar 20 cm !

Het entreeterrein dat niet voor mensen met een beperking zonder drempels bleek te zijn, ondanks of juist: dankzij de houten vlonders.

De pers registreert de bevindingen.

DANKBETUIGING

Wij zijn de organisator van het festival "Emporium", de Matrixx, erkentelijk voor de sportieve en welwillende reactie op onze plannen. Onze dank gaat ook uit naar wethouder Erik Loermans (PvdA): zonder zijn initiatief waren de inspectie en dit rapport niet tot stand gekomen. Verder danken wij Odette Delhij, Jan Celissen en Yvonne Schwikart van de werkgroep Bereikbaarheid, Bruikbaarheid, Toegankelijkheid en Uitgankelijkheid (BBTU) van de Cliëntenraad Integraal Gehandicaptenbeleid Wijchen (CIGW), en Jos Kersten en Arjan Derks, laatstgenoemde lid van de werkgroep Toegankelijkheid van de Werkgroep Integratie Gehandicapten (WIG) uit Nijmegen. Tenslotte willen we ook Nicole van der Straeten, die ons als ADL'ster heeft bijgestaan, hartelijk danken.

BIJLAGE 1

RELEVANTE TELEFOONNUMMERS EN ADRESSEN

Werkgroep Integratie Gehandicapten, WIG, Julianaplein 1,
6524 AG Nijmegen, 024 3650100, info@wig.nl

Cliëntenraad Integraal Gehandicaptenbeleid Wijchen, CIGW,
Postbus 26, 6600 AA Wijchen, 024 6425903, bestuur@cigw.nl

Stichting Projectbureau Toegankelijkheid, Churchillaan 11, 3527 GV
Utrecht, 030 2916600, info@projectbureautoegankelijkheid.nl

Taakgroep Handicap en Lokale Samenleving, Postbus 216
3430 AE Nieuwegein, 030 6008470, info@thls.nl

RhinoSystems, Waterbiesweg 38, 2548 WZ Den Haag, 070 3937435,
info@rhinosystems.nl

Week van de Toegankelijkheid, info@weekvandetoegankelijkheid.nl

Nederlands Centrum voor Totale Toegankelijkheid, NCTT,
Postbus 2508, 2002 RA Haarlem, 023 5748357, info@nctt.nl

Stichting Accessibility.nl, WebToegankelijkheid, Oudenoord 325,
3513 EP Utrecht, 030 2398270, info@accessibility.nl

BIJLAGE 2

TOEGEPASTE CHECKLIST

Checklist BBTU

Onderstaand een eenvoudige checklist, waarmee een globaal beeld verkregen kan worden van de bereikbaar/bruikbaar/toegankelijk-/uitgankelijkheid van het evenement.

Voorafgaande publiciteit evenement

- Ja Nee Is er sprake van een toegankelijke website, grote lettertypes, voorleesbaar ?
- Ja Nee Zijn eventuele billboards of aanplakbiljetten goed leesbaar dus in duidelijke lettertypes en kleurenssetting?
- Ja Nee Zijn er flyers, zo ja, goed leesbaar en in braille?

De entree van het evenement

Over parkeren, Openbaar Vervoer, Kiss and Ride (halen, brengen), Taxi's en de Centrale Ingang.

- Ja Nee Is er een openbaar vervoerhalte op korte afstand van de voorziening? (maximaal 200 meter)
- Ja Nee Is de informatie over vertrektijden goed leesbaar? (grote letters, kleurcontrast, ooghoogte)
- Ja Nee Is er een zitvoorziening?
- Ja Nee Is het openbaar vervoer zelf toegankelijk voor mensen met rollator?
- Ja Nee Is de route van de halte naar de ingang van het terrein vrij van steile hellingen en obstakels?
- Ja Nee Is de route van halte naar het terrein voorzien van geleidelijnen?

- Ja Nee Is er een invalidenparkeerplaats nabij de hoofdingang? (op maximaal 50 meter afstand van de ingang)
- Ja Nee Zijn er trottoir-opritten op logische plekken aanwezig en zijn deze goed aangelegd (niet te krap, te steil, te bochtig)?
- Ja Nee Is het terrein vanaf de openbare weg via een verharde en vlakke looproute te bereiken?
- Ja Nee Is deze looproute vrij van obstakels (geparkeerde fietsen, vuilnisbakken, bloembakken)?
- Ja Nee Is deze route overal minimaal 1.20 meter breed (bij korte versmallingen minimaal 90 cm breed)?
- Ja Nee Zijn er informatieborden over het evenement goed leesbaar? (grote letters, kleurcontrast, ooghoogte)

Het evenemententerrein

Er zal vanaf verschillende podia muziek worden gespeeld

- Ja Nee Is er assistentieverlening aanwezig?
- Ja Nee Zijn er looproutes naar de verschillende podia?
- Ja Nee Zijn er aparte rolstoelpodia?
- Ja Nee Zo niet, zijn er (voldoende) aparte rolstoelplaatsen?
- Ja Nee Zijn de informatieborden verlicht?
- Ja Nee Worden deze duidelijk aangegeven? (kleuren, grote letters)
- Ja Nee Zijn alle drempels op de route naar het podium lager dan 2 cm?
- Ja Nee Zijn grotere hoogteverschillen overbrugbaar met hellingbanen?
- Ja Nee Zijn er trappen aanwezig ?

- Ja Nee Hebben alle trappen aan weerszijden een stevige leuning?
- Ja Nee Zijn de traptreden goed zichtbaar (bv. door kleurverschil)?
- Ja Nee Zijn op- en afstapjes, trappen en andere 'struikelblokken' goed zichtbaar (bijvoorbeeld. door contrast in kleur of materiaal)?
- Ja Nee Zijn onzichtbare obstakels als ruiten en glaswanden op diverse ooghoogten gemarkeerd?
- Ja Nee Zijn er voldoende doorgangen van minimaal 90 cm?
- Ja Nee Is er voldoende ruimte om te draaien? (1.50 x 1.50 meter)
- Ja Nee Is een aantal tafels onderrijdbaar voor een rolstoel?
- Ja Nee Is de verlichting voldoende?
- Ja Nee Zijn er (afdoende) rookvrije gedeeltes?

Informatievoorziening

- Ja Nee Is er op het terrein een bemand centraal informatiepunt?
- Ja Nee Is belangrijke informatie beschikbaar in groot lettertype? (12 tot 14 punts in brieven)
- Ja Nee Zijn de letters duidelijk leesbaar (is er voldoende contrast tussen letters en papier (effen witte of pastelkleurige achtergrond, zwarte letters), zijn de letters schreefloos en niet cursief)?
- Ja Nee Hangt de informatie in het oogbereik van rolstoelers, kleine en grote mensen (ooghoogte 1.40 tot 1.60).
- Ja Nee Is bij bijeenkomsten (op verzoek) een ringleiding mogelijk?
- Ja Nee Is het taalgebruik begrijpelijk?
- Ja Nee Wordt er gebruik gemaakt van symbolen/pictogrammen?

Persoonlijke verzorging

Ja Nee Is er een aangepast toilet?

Ja Nee Is het direct bruikbaar (dus niet in gebruik als opslagruimte etc.)?

Ja Nee Is er een verzorgingsruimte?

Bij calamiteiten

Ja Nee Is er duidelijke informatie bij elk podium over noodsituatie's?

Ja Nee Zijn de nooduitgangen bruikbaar? (snel te openen, niet geblokkeerd, geen hoge opstaps)

Ja Nee Is er een evacuatieplan voor gebruikers met diverse handicaps?

Ja Nee Is er een EHBO opvang?

Ja Nee Is deze goed bereikbaar?

Toelichting

Opgevallen ongemakken waardoor het evenement nog meer bbtu'r zou zijn of kan worden. Kortom de puntjes op de i.